

PODBIEL

Štvrťročník obce Podbiel ■ ročník 28 ■ apríl 2023 ■ číslo 1

■ Obchvat dediny ministerstvo vyškrtlo zo zoznamu priorít ■ O pozemkoch sa veľa narozprávalo, ale málo urobilo ■ Výsledky žiakov posúvajú školu medzi najúspešnejšie ■ Boli sme v rodine Ľudovíta a Olgy Pazúrikovcov ■ Dobrú chuť prajú kuchárky zo školskej jedálne ■ Učenickej škole pripravuje ľudí obhajovať nádej

Začala sa najväčšia investičná akcia v obci

Po sto rokoch sa unavený most spájajúci centrum dediny so Zámostím dočkal zásadnej opravy.

■ Keď pred pár rokmi odborníci hodnotili stavebno-technický stav mosta, prisúdili mu stupeň VI., čo znamená veľmi zlý, až VII., teda havarijný. V posledných rokoch ťažko znášal najmä vývoz kameňa z miestneho lomu.

Od začiatku marca ho už dáva do poriadku firma MBM-Group, a. s., Bratislava. Keďže celá mostovka pôjde preč, najprv musí vybudovať náhradné premostenie.

Prestavba bude stáť 1,97 mil. eur a všetky práce na stavbe sú naplánované na 12 mesiacov. Jeho správca, Žilinský samosprávny kraj, získal na tento projekt nenávratný fi-

nančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

„Po prestavbe bude most bezpečnejší, umožní plynulú premávku, zvýši sa jeho únosnosť, predĺži životnosť, zníži hlučnosť v okolí,“ hovorí starosta Ján Sitek. „Istý čas však budeme musieť strpieť stavebný ruch.“

Prestavba spočíva v úplnom odstránení mostovky, nová sa položí na dve existujúce opory a dva existujúce piliere. Je navrhnutá ako spojený oceľobetónový trám s tromi poliarmi v dĺžke každé zhruba 26 metrov. Dĺžka mosta je takmer 89 metrov, šírka 7,15, spodná časť bude vo výške 1,33 metra nad hladinou storočnej vody. Po ľavej strane

v smere na Zámostie je naplánovaný chodník pre chodcov. Vozovka pre cestnú dopravu bude široká štyri metre.

Pomoc mostu pomôže aj výstavbe rodinných domov v Zámostí, pohodlnejšie prepojí cestnú a železničnú dopravu, ako aj miestne časti obce.

Ludia si na nový, komfortnejší most rýchlo zvyknú. Možno pomalšie si zvyknú na jeho nový vzhľad. Oblúčková konštrukcia, typická pre podbielanský most ponad Oravu, ostane totiž už len na fotografiách. Nahradí ju po ľavej strane zábradlie a vozovku budú lemovat z oboch strán dané typy zvodidiel.

O osude pôvodnej konštrukcie je už rozhodnuté, skončí ako šrot. Zhotoviteľ prestavby mosta ju rozpáli a odvezie na Správu ciest ŽSK do Dolného Kubína. Je to majetok ŽSK. „Projekt so zachránou konštrukcie nepočíta,“ hovorí Marián Brontvaj z MBM-Group. „Na to by musel byť iný projekt a bol výrazne drahší. Mosty potrebujeme v prvom rade opravovať. Samozrejme, ak niečo stojí za záchranu, treba to zachrániť. Ale na rozhodnutie, čo treba zachovať, čo je unikát, máme odborníkov, nie aktivistov.“

Cesta správcu mosta od začiatku projektovania, cez rôzne rokovania a hľadanie spôsobov financovania až po zahájenie stavby viedla cez mnohé prekážky. Výsledkom však je, že do Podbiela pritečú bezmála dva milióny eur.

■ Lýdia Vojtaššáková

Príhovor

Drahi Podbielania, mám pre vás radostnú správu: Veľká noc je za dverami. Viem, že túto moju radosť mnohí zdieľate spolu so mnou. Preto dovoľte, aby som vás opäť pozval na jej slávenia, zvlášť počas Veľkonočného tridua v našom chráme. Chceme osláviť zvlášť dva vrcholy viery: Ukrižovanie a Zmŕtvychvstanie. Pri pohľade na kríž oslavujeme tú najväčšiu výmenu v dejinách ľudstva.

Ježiš zaujal miesto na kríži, ktoré patrilo človekovi za jeho hriech. Tu nás naplnia dojatie z Božej lásky. Boh, Kristus zomiera, aby som ja mohol žiť. Zaujal namiesto mňa miesto na popraviske.

A Zmŕtvychvstanie. Keď mocní videli Krista na kríži, mysleli si, že už definitívne vyhrali. No On vstal z mŕtvych a porazil zlo a smrť. Aj dnes sa mnohým zdá, že zlo víťazí na každom kroku a jeho víťazstvo je neodvratné. Nie je to tak. Ježiš je víťaz a ja vás pozývam počas Veľkonočného trojdňa osláviť Jeho víťazstvo, ktoré chce skutočne vstúpiť aj do našich životov, aby sme žili ako víťazi.

Matúš Oravec,
správca farnosti

Od roku 2018 vydala obec 20 stavebných povolení na rodinné domy a nadstavby. Väčšinou sa stavalo v lokalite Pod Pálenicou. ■ (LV)

Podbiel si urobí poriadok v chotári. Štartujú pozemkové úpravy

Neusporiadané vlastníctvo, narastajúci počet vlastníkov na jednotlivých parcelách, chýbajúce prístupové cesty k nim – taký je obraz podbielanskeho chotára. Tomu by mal byť koniec, štát zaplatí obci pozemkové úpravy.

■ Okresný úrad v Námestove, Pozemkový a lesný odbor

vydal 15. marca Rozhodnutie o nariadení pozemkových úprav v katastrálnom území Podbiel.

V prípravnej fáze už vlastníci dostali poučenie i anketový lístok, ktorým mali prejaviť záujem o tento projekt.

Výsledkom je, že oň majú záujem vlastníci, ktorí v katastrálnom území Podbiel vlastní 56,25 percenta výmery

pôdy. Podmienkou pre začatie je 50 percent.

V rámci prípravného konania bol určený obvod PÚ a pozemky, ktoré budú z obvodu pozemkových úprav vyňaté, a to zastavané územie obce Podbiel (intravilán), areál pozemkov vo vlastníctve SR – v správe Lesov SR v severnej časti územia, územie, kde prebiehajú jednoduché pozemkové úpravy, teda

lokalita Mlynisko a Lány, ďalej súvislé areály urbárskych pozemkov, najmä areál v pohorí Oravská Magura a niektoré samostatné areály v ďalších južnejších lokalitách v celom území.

Z analýzy údajov katastra nehnuteľností vyplýva, že v predpokladanom obvode projektu pozemkových úprav bolo v čase prípravného konania 741 vlastníkov.

Na jedného pripadalo v priemere 6,61 parciel. Priemerná výmera jedného vlastníka je 25082,54 m² a priemerný počet vlastníkov na parcele bol 16,61. Až k 85 percentám parciel nevedie prístupová cesta.

Obvod projektu pozemkových úprav tvoria pozemky o výmere 1585,18 hektára. Predpokladaný termín schválenia vykonania projektu je 31. august 2026.

Obecný úrad už zverejnil na úradnej tabuli potrebné informácie, upozornenia a výzvy a do 30 dní je povinný zvolať prvé zhromaždenie účastníkov pozemkových úprav.

■ (LV)

V roku 2023 bude obec hospodáriť s balíkom viac ako 900-tisíc eur

■ Obecné zastupiteľstvo schválilo na tento rok vyrovnaný rozpočet, na strane príjmov i výdavkov je 907 294 eur. Najväčší prílív peňazí do rozpočtov samospráv tvorí výnos z dane z príjmov fyzických osôb.

Laicky povedané, čím viac ľudia na Slovensku zarábajú, tým viac sa zo štátu ujde obciam a mestám na zabezpečenie svojho chodu a rozvoja.

Časť dane z týchto príjmov sa podelí pre územné samosprávy dohodnutým kľúčom. Pre Podbiel je to na tento rok 545 000 eur. Ďalšími zdrojmi príjmu obce sú vyrúbené miestne dane, a dane za tovary a služby, kde patrí napríklad daň za psa, za užívanie verejného priestranstva či za komunálne a drobné stavebné odpady.

Daňové príjmy spolu činia 601 869 eur.

Nedaňové príjmy rozpočtu podbielanskej samosprávy tvoria 12 742 eur. Patria tam príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb, ako aj príjmy svojej rozpočtovej organizácie, ktorou je ZŠ s MŠ.

Okrem týchto príjmov je v rozpočte aj dotácia na základnú a materskú školu, ktorú obec dostane od štátu, rovnako aj peniaze na prenesený výkon štátnej správy. Tiež zostatok z predchádzajúcich rokov a rezervného fondu.

To je balík na zabezpečenie chodu obce, jej povinností a kompetencií, na rozvoj, na školu, kultúru, sociálne služby a mnoho ďalšieho. Viac ako 200 000 eur pôjde z bežných výdavkov na výkonné a zákonodarné orgány – obecný úrad

a obecné zastupiteľstvo. Táto rozpočtová kategória má zhruba 40 položiek, od miezd cez výpočtovú techniku, poistenia, kancelársky materiál, energie, pohonné hmoty až po napríklad propagáciu.

Na ochranu pred požiarmi vynaloží obec 6 475 eur, na cestnú dopravu, ktorá súvisí s údržbou miestnych komunikácií, 11 200 eur, na nakladanie s odpadmi 40 800, na verejné osvetlenie 18 000 eur. V kategórii Rekreačné, športové služby je 25 150 eur, v tom je aj prevádzka športovej haly, ale aj dotácia pre športové kluby, spolu im dajú 16 250 eur.

Rozpočet samozrejme myslí na kultúrne služby, akcie, ale aj na farnosť či seniorov. Povinnosťou je základná škola s materskou školou, tam pôjde 425 135 eur.

Na rozvoj obce pôjde z bežných výdavkov 28 400 eur a z kapitálových, teda investičných, 77 300 eur.

„Dokončíme rekonštrukciu a modernizáciu hasičskej zbrojnice, naplánovali sme na to 30 000 eur,“ hovorí starosta Ján Sitek. „Potrebujeme tiež vysporiadať pozemky v lokalite Pod Pálenicou a následne vyhlásiť verejnú súťaž na dokončenie infraštruktúry v tejto časti obce, ako cestu, obecný rozhlas, osvetlenie, aby sme v tejto časti zaistili komfortnejšie bývanie.“

Obec tiež dá peniaze do projektov, aby v prípade vyhlásenia vhodných výziev bola pripravená uchádzať sa o granty. „To je dôležité. A ak nejaké projekty budú úspešné, uvoľníme na ich spolufinancovanie peniaze z rezervného fondu,“ dodal starosta.

■ (LV)

Ako budú vyzerat komisie

Komisie Obecného zastupiteľstva Obce Podbiel pracujú v nasledovnom zložení:

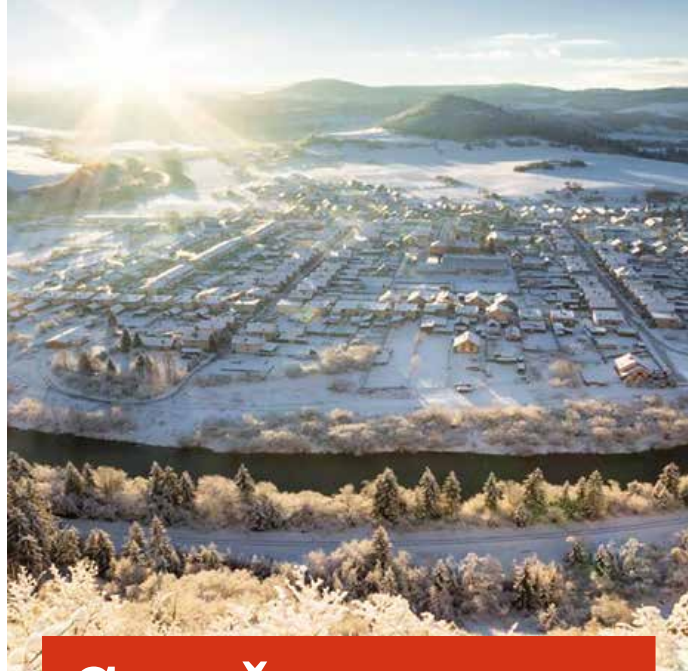
- Komisia výstavby, dopravy a životného prostredia – predseda Mgr. Gabriel Liška, členovia Mgr. Patrícia Korčušková, Jozef Korčuška, Peter Kontra st.,
- Komisia finančná a správy obecného majetku – predseda Edita Klimeková, členovia Ing. Lucia Lofajová, Eva Turčáková, Dušan Pacura, JUDr. Lubomír Kuboš,
- Komisia kultúry, školstva, športu a mládeže – predseda Marián Vlčák, členovia Vladimír Krížo ml., Pavol Loffaj, Ján Matlák st., Patrik Lofaj, Jaroslav Kudzbel, Marika Grúňová, Pavol Tmák, Ivan Franko,
- Komisia pre sociálnu oblasť a zdravotnú starostlivosť – predseda Michal Sitek, členovia Mgr. Miroslava Bullová, Mgr. Miroslava Siteková, Mgr. Katarína Urbanová,
- Komisia cestovného ruchu a regionálneho rozvoja – predseda Ivana Krupová, členovia Eliška Dreveniaková, Radka Čuporáková, Nikola Blaštáková, Jakub Blašták, Vladimír Krížo ml.,
- Komisia na ochranu verejného poriadku – predseda Jozef Korčuška, členovia Slavomír Korčuška, Mgr. Gabriel Liška,
- Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone verejných funkcií – predseda Bc. Pavol Kudzbel, členovia JUDr. Lubomír Kuboš, Michal Sitek.

Personálne obsadenie obecného úradu

Po komunálnych voľbách v roku 2022 došlo k zmene obsadenia a rozdelenia činnosti obecného úradu. Starosta Ing. Ján Sitek neinicioval žiadne výpovede predchádzajúcim zamestnancom, rozhodnutia boli na ich strane. Ďakuje im za odvedenú prácu pre obec. Aktuálne sú občanom na úrade k dispozícii:

- Mgr. Beáta Vnenčák – referát organizačný a vnútornej správy,
- Ing. Lucia Lofajová – referát pre financovanie, správu majetku a personálne veci,
- Ing. Henrieta Schelingová Magerčáková – referát pre výkon prenesenej štátnej správy,
- Ing. Katarína Gossányiová – stavebný úrad (0,5 úväzok),
- Miroslav Kontra – referát obecných služieb,
- Jozef Mačňák – referát obecných služieb (0,7 úväzok),
- Ing. Miroslav Bulla – hlavný kontrolór obce (0,1 úväzok).

Príjemné veľkonočné sviatky, naplnené ich pravým zmyslom, veľa pohody a radosti,
želá ľuďom žijúcim v Podbieli, ako aj rodákom
redakcia a pracovníci obecného úradu.

Stručne z rokovaní poslancov

■ Poslanci obecného zastupiteľstva sa na zasadnutí 19. decembra 2022 venovali aktualizácii všeobecných záväzných nariadení obce. Prvé sa týka výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v škole a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, druhé zrušenia niektorých VZN. Schválili plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra doplnený o kontrolu uznesení od roku 2018. Zároveň zvýšili pracovný úväzok hlavného kontrolóra obce na 0,1 úväzku z riadneho pracovného času.

Prijali tiež správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ Podbiel za školský rok 2021/2022, ktorú predložila riaditeľka školy, a aj zámer prenájmu starej budovy materskej školy, ktorá je majetkom obce.

■ Na rokovaní 30. decembra 2022 schválili poslanci komisie Obecného zastupiteľstva v Podbieli a ich predsedov, tiež zámer prevodu majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa.

Schválili aj návrh položkového rozpočtu Obce Podbiel na rok 2023 s tým, že v príjmovej časti bežného rozpočtu navýšili položku Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samosprá-

ve o +25000 eur. Vo výdavkoch z bežného rozpočtu navýšili položku materiál v časti Verejné osvetlenie o +10000 eur. Výdavková časť kapitálového rozpočtu bude v časti Rozvoj obcí vyššia o 15000 eur, pôjdu do rekonštrukcie a modernizácie hasičskej zbrojnice. Na základe takto zapracovaných zmien OZ schválilo celkové príjmy vo výške 907294 eur a celkové výdavky vo výške 907294 eur.

■ Podbiel má nový územný plán. Obecné zastupiteľstvo 30. marca schválilo zmeny a doplnky do územného plánu a prijali k tomu Všeobecné záväzné nariadenie č. 1/2023 o záväznej časti územného plánu obce. V novinách sa mu budeme venovať v nasledujúcom vydaní.

Prijalo tiež zásady odmeňovania poslancov a zrušilo uznesenie o zámere prenájmu budovy starej škôlky.

Poslanci chválili aj podmienky nájomnej zmluvy medzi Obcou Podbiel ako nájomcom a Spolumajiteľstvom bývalých urbarialistov obce Podbiel, pozemkové spoločenstvo, ako prenajímateľom. Ide o dve parcely o výmere spolu 572 m² za sumu 343,20 eura ročne.

■ (LV)

■ Po prestávke spôsobenej protipandemickými opatreniami sme sa s koledníkmi Dobrej noviny opäť dostali ku koledovaniu po rodinách. Ale zmena predsa len bola – kvôli chrípkevej epidémii sme posunuli termín, namiesto tradičného na sviatok Sv. Štefana, sme koledovali až na sviatok Zjavenia Pána – Troch kráľov. Čakali sme, kým deti sa zotavia z chrípky, ktorá ich kvánila krátko pred Vianocami, aby nás bolo dosť koledníkov.

Navštívili sme 42 rodín, ktoré pozvali koledníkov. Ďalší dobrí ľudia podporili Dobrú novinu cez pokladničky umiestnené v obchodoch s potravinami. Spolu sa v Podbieli vyzbieralo 1207,39 eura. Všetky vyzbierané peniaze sme zaslali na účet Dobrej noviny.

Do ulíc Podbiela sa vydalo 18 detí v troch skupinkách, sprevádzali ich štyria dospelí. Na koledovanie sme sa vopred pripravovali na koledníckych stretnutiach, kde sme sa zoznámili s tohtoročnou témou, podporovanou krajinou a projektom tohto ročníka. Nacvičili sme si vinše a piesne, s ktorými sme potom koledovali po rodinách.

Spolu s koledníkmi z ďalších dedín a miest Oravy a Liptova sme už v advente vycestovali aj na sv. omšu spojenú s požehnaním a vyslaním koledníkov, ktorú v Ružomberku slávil otec biskup Ján Kuboš.

Sme vďační deťom a ich rodičom, rodinám, ktoré nás prijali, aj ľuďom, ktorí nás podporili cez pokladničky, ale aj dobrým slovom, povzbudením, praj-

Aj deti z Podbiela pomohli komunitným záhradám v Afrike

Bol to pre ne zážitok vidieť skutočnú vďačnosť, osobitne starších ľudí. Darovali niečo zo seba a samé tým boli obohatené. Ďakujú za podporu.

nosťou, modlitbou. Pri Dobrej novine nejde len o peniaze, dôležité je radostné ohlasovanie zvesti o narodení nášho Spasiteľa záchrancu.

Pre deti bol zážitok vidieť skutočnú vďačnosť, osobitne starších ľudí, za to, že sme ich navštívili. Videli úsmev, rozžiarenú tvár. Získali skúsenosť, že aj ony niečo obetovali – čas, zriekli sa prázdninového pohodlia a ničnerobenia. Ale darovali niečo zo seba a samé tým boli obohatené.

Na Slovensku sa v tomto 28. ročníku Dobrej zbierky vy-

zbieralo spolu 1 199 089,19 eur (stav k 14. 3. 2023), koledovalo bezmála 17-tisíc detí, ktoré navštívili takmer 40-tisíc domácností. Z vyzbieraných peňazí sa podporujú konkrétne projekty v afrických krajinách Keňa, Uganda, Južný Sudán, Etiópia. Dobrá novina starostlivo vyberá partnerov v Afrike, jednotlivé projekty kontroluje aj priamo v Afrike, aby vyzbierané peniaze využila rozumne a hospodárne čo najlepším spôsobom, v čo najväčšej miere.

■ Za všetkých koledníkov z Podbiela Peter Liška

Spoločenská kronika

■ Rok 2023 privítalo 1337 obyvateľov Podbiela.

■ V priebehu prvých troch mesiacov prišli medzi nás:

Z opatrovne materská škola. Svojmu účelu slúžila štvrtstoročie

Pôvodne mala detská opatrovňa, neskôr nazvaná materskou školou, slúžiť svojmu účelu deväť rokov.

■ Drevená budova s areálom dokázala poskytovať deťom priestor na hry a prípravu na povinnú školskú dochádzku celé štvrtstoročie.

Neskôr, po rekonštrukcii, sa začali upravené priestory využívať pre potreby družiny mládeže a jedálne pre deti. Poslúžila aj folkloristom a isté obdobie bola aj krčmou a stolárskou dielňou. Dnes na sedemdesiatročnej budove visí tabuľa s textom Na prenájom. Vidno na nej vplyv času, treba do nej opäť investovať.

O potrebe materskej školy sa začalo v Podbieli hovoriť v rokoch po druhej svetovej vojne. Súvisela najmä s predpokladaným rastom zamestnanosti žien. Bolo to obdobie obnovy vojnou poznačených obcí a miest, ciest a mostov, industrializácie, výstavby fabrík, kolektivizácie a mechanizácie poľnohospodárstva.

Vtedajšie vedenie obce a okresu rozhodlo, že objekt pre celodennú starostlivosť detí

postavia v miestnej časti Dolinka. K pozemku sa viaže udalosť, o ktorej sa zmienil vo svojich zápiskoch notár Peter Turčák (1896–1975), ktorý bol aj prekladateľom historických listín a hlavným lektorom Oravského múzea. Píše, že jeho stará mama si pamätala revolučné roky 1848/1849.

„Rozprávala mi, ako v júni 1849 časť ruského cárskeho vojska prechádzalo cez Podbiel. Tu vtedy dvaja ruskí vojaci zomreli a sú aj pochovaní tam, pod Dolinkou na severovýchodnom okraji obce, na pozemku, kde dnes stojí materská škôlka. Keď kopali základy pre materskú škôlku, skutočne aj našli kosti.“

Peniaze na výstavbu a zariadenie detskej opatrovne poskytol štát a Správa Spojených národov pre pomoc a obnovu, na Slovensku známa pod skratkou UNRRA. V júni 1947 ju začala stavať firma Tvorba. Budovu vyrobil drevársky závod v Turanoch.

Aj keď sa práce nezaobišli bez rôznych technických ťažkostí, 6. decembra 1949 už mohlo 30 detí slávnostne začať školský rok, do konca školského roka 1949/50 pribudli ešte tri. Prvou riaditeľkou sa stala Gabriela Uškoviťová, pestúnkou Ľudmila Lukačíková a učiteľkou Marta Maťaťová.

„Dochádzka do školy bola dobrá. Žiaci boli živí, bystří, dobre sa s nimi pracovalo,“ napísala do kroniky materskej školy v školskom roku 1951/1952 riaditeľka školy Ľudmila Keráková. „Plánované oslavy sa konali v miestnosti kinosály. Zlatým ohnivkom týchto slávností

■ „Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu,“ povedal Ježiš svojim učeníkom. Slovo evanjelium pochádza z gréckeho euangelion – dobrá, radostná správa, pôvodne zložené z eu – dobrý a angellein – zvestovať.

Keby učeníci nevytvárali ďalších učeníkov, a tí ďalších, kresťanstvo by sa tak rýchlo nerozšírilo. Aj dnes potrebuje svet učeníkov a potrebuje šíriť dobrú zvesť.

Hovoríme s kňazom Matúšom Oravcom, správcom podbielskej farnosti.

Nedávno ste v Podbieli založili Učenicu školu, ktorá je súčasťou vašej širšej vízie pre farnosť.

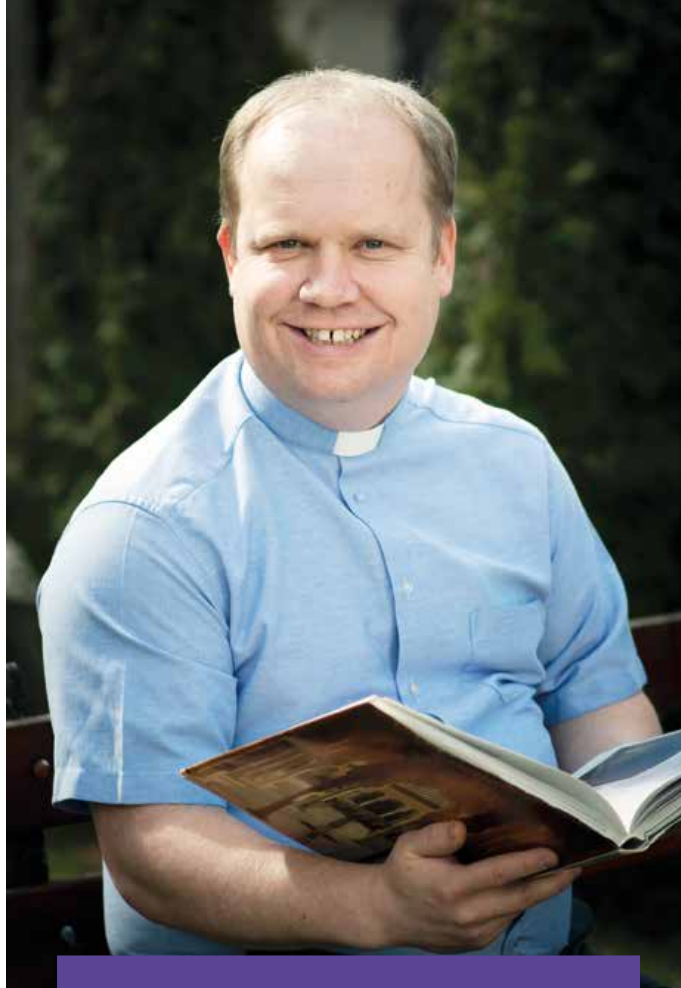
O čom je a čo je jej cieľom?

Cieľom je vytvárať učeníkov Pána Ježiša. Ak by sme išli do pôvodných jazykov, tak preklad Ježišovho misijného príkazu by znel: Chodte do celého sveta a čiňte, teda vytvárajte učeníkov. Učeník je človek, ktorý je schopný dávať život, podobá sa na svojho učiteľa, berie na seba jeho jarmo a spôsob života. A vytvára ďalších učeníkov. Tak to robili učeníci, apoštol.

Škola má teda formovať učeníkov, pretože my, kňazi, nie sme schopní dostať sa všade, do každej rodiny, na každé pracovisko, do každého prostredia. Ale tí ľudia, učeníci, v rodinách žijú, niekde pracujú, niekde trávajú voľný čas.

Dvojročný seminár už vo vašej farnosti prebieha, čo mu predchádzalo? Kto sa mohol do školy prihlásiť?

Je určená pre všetkých ľudí starších ako 15 rokov. A naozaj v nej máme všetky generácie. Hlavná skupina je však okolo 40 rokov. Ale sú v nej aj starší, ktorí počas života dostali len málo, čo sa viery týka. Vyrastali v komunizme, potom boli zahľtení prácou, duchovná literatúra či semináre neboli dostupné. Podmienkou pred nástupom do Učenickej školy je absolvovanie tzv. Sieversovho seminára s názvom Život v Duchu Svätom. Je to evanjelizačno-katechizačný seminár, ktorý

V Učenickej škole pripravuje ľudí obhajovať nádej

Je rozdiel o Bohu vedieť a Boha stretnúť, hovorí kňaz Matúš Oravec.

sprostredkuje najmä skúsenosť viery, ale aj jej obsah. V Podbieli ho absolvovalo približne sto ľudí, v Učenickej škole pokračuje zhruba 60.

Na Slovensku sa podľa sčítania v roku 2021 hlásia ku rímskokatolíckej viere tri milióny ľudí. Pravdepodobne sú pokrstení, pravdepodobne prijali aj sviatosť birmovania. V čom má učeník navrch od kresťana?

Viete, v našej spoločnosti sa kresťanstvo stalo aj kultúrou. Do istej miery môžeme hovoriť o kresťanstve ako o nábožen-

stve, ba až ideológii. Ale ono to tak nie je, pretože viera je predovšetkým vzťah so živým Kristom. A mnohých našich ľudí nikto nenaučil žiť vieru ako vzťah. Robia cirkevné úkony len preto, že sa to tak má. Dostanú dary, no nerozbalia ich. Učeník je ale človek, ktorý má nielen vedomosti, ale aj isté kompetencie. Musí byť pripravený obhájiť nádej, obhájiť to, v čo verí. Je to človek, ktorý tak zažil Boha, že nemôže o ňom nerozprávať, ktorého celý život je presiaknutý Ježišom a na ktorého sa vylial Duch Svätý. Vylatie Ducha Svätého nie je niečo, o čom ste sa dozvede-

li. V počiatkoch kresťanstva to bola skúsenosť ľudí, ktorí vtedy žili. Vnímali hukot z neba, prudký vietor, akoby ohnivé jazyky. A bola to najsilnejšia skúsenosť ich života. O tom nemôžno nerozprávať.

Navyše, učeník vie slúžiť Cirkvi modlitbou za ľudí, ktorí ju potrebujú, službou vo farnosti, vie sa ujať človeka, ktorý hľadá nádej.

Dnes žijeme v dobe, keď mnohých lákajú skôr iné reči, negatívne správy, dezinformácie. Skôr sa dajú nalákať na rôzne pochody, mítingy, konšpiračné weby. Má byť Učenickej školy aj protipólom k týmto prúdom?

Učeník je človek, ktorý prináša svetu nádej, prináša dobrú zvesť. Veľa kresťanov si dnes neuvedomuje, že sú oklamaní, všade šíria zlé zvesti. Hovorí o vojne, korone, aké je to zlé v politike, zdravotníctve či školstve. Viem, že mnohé tie veci sú objektívne náročné, ale komu tým pomáhame, keď všade dookola šírimo zlé správy? Ani doba, v ktorej žil Ježiš, nebola ľahká, spomeniem len okupovanie Rimanmi. Napriek tomu Ježiš nehromží, ale prichádza s evanjeliom, teda dobrou zvesťou.

Nie v každom prostredí sa dnes prijíma hovorenie o viere z pochopením.

Rozumiem tomu, že učeník nemôže niekde hovoriť vyslovene o Bohu, Ježišovi, Duchu Svätom, aj keď prečo nie? Ale môže hovoriť o tom, že sa dá žiť aj inak. Môže svedčiť svojim životom o živote príťažlivom, veselom, radostnom. Môže povzbudzovať ľudí. Taký človek, keď vstúpi do miestnosti, prináša pokoj. Kdežto, žiaľ, existujú ľudia, ktorí už svojím príchodom šíria negatívnu energiu.

Môžem spomenúť príklad pápeža sv. Jána Pavla II. Počas svojho pontifikátu, ešte počas komunizmu veril, že dobro zvíťazí, že bude lepšie. Nemusel hovoriť všade o Ježišovi. Stačilo, keď povedal: Nebojte sa!

■ Lýdia Vojtaššáková

Životom kráčajú spolu už šieste desaťročie. Stali sa ňanžkom a babkou aj pre cudzie deti

■ Lýdia Vojtaššáková

Ludovít a Olga Pazúrikovci žijú spolu už 58 rokov. Hovoria, že základom manželského spolunažívania je odpúšťať a nerobiť vedu z vecí, ktoré za to nestoja.

■ Niekedy, v prípade hádok, ktoré neobídu žiadnu rodinu, vraj ani nejde o to, čo kto povie, ale akým tónom to povie.

Ludovít Pazúrik na narodil a vyrastal v dreveničke pri kostole.

„Bolo nás doma sedem súrodencov, ja som bol najstarší. Otec mi vravieval, že si mám hľadať takú ženu, ku ktorej pôjdem aj bývať.“ Nestalo sa. Olgu zo Zákamenného si priviedol do Podbiela.

Ich známosť sa začala v Tesle Orava, vtedy najväčšej fabrike na hornej Orave. On mal údržbársky stôl pri stene montážnej haly, ona pracovala pri neďalekom výrobnom páse. On pokúšal po nej, ona rada skočila po vodu aj kolegyniam, len aby mohla ísť okolo Ludovítovho ponku.

„Ženil som ako 25-ročný, aby som nemusel platiť staromládeckú daň,“ spomína s úsmevom Ludovít. Olga dodáva, že

keď sa vydávala, mala iba 19.

„Prišla som do domu manželových rodičov v podstate ako ôsme dieťa,“ smeje sa. „Najmladší švagor mal štyri roky, ďalší päť.“

Aj preto, že ich bolo v malom dome moc, mladomanželia bývali v susednom domčeku v podnájme. Delil ich od seba iba spoločný dvor, videli si do okien.

Do murovanej novostavby v časti Podčervenie, kde vte-

dy stáli asi len štyri domy, sa sťahovali v roku 1968. Podčervenie bolo predtým rovinkou s kapustnými hradami, v úrodnej pôde sa tam darilo kapuste, zemiakom či inej zelenine.

Z výplaty do výplaty, tak vyrabalo dorábanie bývania mladšej rodiny. „Raz sme si kúpili mlynček na mäso a mak, potom tanieri a lyžice, inokedy dosku s váľkom,“ spomínajú.

Postupne do domu pribudli aj Zuzka, Ferko, Miško a Ľudka. Tí

už dnes majú svoje rodiny a starí rodičia sa tešia z trinástich vnúčat a šiestich pravnúčat.

Kostolníkom celé štyri desaťročia

Ludovít, ako najstarší z detí, mal doma rôzne povinnosti. Často sa stávalo, že kým kamaráti hrali futbal, on opatroval súrodencov. „Dodnes sa pamätám, že som mal sedem rokov, keď mi rodičia nechávali aj na celý deň dvojročného brata a oni išli do poľa. Zvládal som prebaliť, nakrmiť, uspať.“

Už ako malého chlapca ho zvykli babky vytiahnuť ráno z postele. Ich dom bol blízko kostola a v kostole nebolo tak zavčasu ráno miništranta. Šiel. Vtedy ani len netušil, že sa z neho raz stane na dlhé roky kostolník.

Bolo to v polovici 70-tych rokov, keď prišiel za ním vtedajší kostolník Alojz Vavrečan. Ochorel, mal ísť do nemocnice a hľadal zaskok. „Koho budem zhaňat? Ty to dáš,“ povedal Ludovítovi. Nakoniec to nebol len zaskok, ale kostolíčenie mu ostalo v troch etapách štyridsať rokov – aj v období náboženskej neslobody, aj po Nežnej revolúcii.

„Za komunistov to bolo iné,“ hovorí. „Nikto sa do pomoci okolo kostola a fary nehrnul. Nebolo to len o zabezpečení svätých omší, ale aj výzdoby kostola, kosenie farského areálu a jeho celková údržba. Moji synovia ministvovali, dcéra mala 12 rokov, keď hrávala na organe.“ Na stavebné práce či väčšie opravy síce prišli brigádnici, ale bolo im treba všetko zabezpečiť, pripraviť, po nich upratať. To všetko mal na starosti kostolník sám.

Aj manželka Oľga spomína, že cítila manželovu zaneprázdnenosť kostolom. Keď sám robieval vianočnú výzdobu v kostole a na fare, stávalo sa, že doma s deťmi večerali pri nedozdobenom stromčeku. Nestíhal.

Po páde komunizmu sa angažovanosť ľudí a obce na správe vecí cirkevných výrazne zlepšila.

„Bežná práca kostolníka sa dá stíhať,“ hovorí Ludovít. Je to však každodenný záväzok na da-

ný čas. Náročnejšie na prípravu a sústredenie sú však veľké sviatky, najmä tie veľkonočné.

Kostolíčenie bola najmä pred zmenou režimu, teda do roku 1989, aktivita viac-menej za pánbohzaplať. „Nešlo vôbec o peniaze, ale mrzelo ma, keď mi majster v robote nedal prémie, hoci som kvalitou i hodinami odpracoval rovnako ako kolegovia,“ spomína Ludovít. „Odôvodnil to tým, že ja zarobím v kostole. Povedal som si však, že Pán Boh mi to vynahradí. Čím? Jeden príklad narýchlo: Okotila sa nám koza. Nemala jedno kozľa, ale tri. To je taký materiálny dôkaz odmeny, ale samozrejme, som vďačný najmä za dobrú rodinu.“

Družstvo zmenilo život na dedine

Aj keď v 50-tych rokoch minulého storočia začali Podbielania stavať murované domy a neskôr výstavba zosilnela, na dreveničky nezanevrelí. Ich pôvodní obyvatelia chceli v nich dožiť. V druhej polovici 70-tych rokov už tradičné obydlia chránili aj pamiatkari. Na zozname objektov Pamiatkovej rezervácie ľudovej kultúry sa ocitol aj rodný

dom Ludovíta Pazúrika. „Nám ani len nenapadlo búrať ho a nahradiť murovaným.“ Dnes v ňom žije syn jeho najmladšieho brata. Rovnako, ako všetci majitelia dreveníc, aj on sa musel prispôbiť pri jej rekonštrukcii požiadavkám Pamiatkového úradu.

Niekedy, v prípade hádok, ktoré neobídu žiadnu rodinu, vraj ani nejde o to, čo kto povie, ale akým tónom to povie.

Nie výstavbu však považuje Ludovít Pazúrik za najväčšiu zmenu v živote a práci Podbielčanov. V tejto súvislosti hovorí najmä o vzniku družstva.

„Rok pred jeho založením urobil štát akoby psychologickú prípravu na združstevňovanie, volalo sa to jednotný osevný plán,“ spomína. „V jednom láne mali ľudia vysiať len jačmeň, inde len ovos, avšak každý na svo-

jom poličku. To pár rokov fungovalo. Ľudia videli, ako to pekne vyzerá, keď je celý lán rovnaký.“

Potom to už nabralo rýchlejší spád. Pozemky, ktorých majitelia žili v zahraničí, išli do družstva automaticky, hoci ich príbuzní obrábali. Čoskoro bolo pol chotára družstevného, na polke ostali roľníci. Samostatným roľníkom gazdovanie sťažoval štát kontingentami, teda museli povinne odvádzať štátu mlieko, seno, mäso, masť, bravčovú kožu a podobne. Navyše, boli znevýhodňovaní pri nákupe krmív, osiva, hnojív. „To sme už nevydržali a po siedmich rokoch podpísal otec vstup do družstva tiež.“

Prijať cudzie deti je vzácnosť

Dom Pazúrikovcov je stále naplnený, vie poskytnúť domov aj cudzím opusteným deťom. „Ešte keď dcéra Ľudmila robila zdravotnú sestru v domove sociálnych služieb, vždy sme si odtiaľ brávali niekoho na Vianoce. Cez prázdniny sme mávali doma deti, v minulosti napríklad z Ukrajiny,“ hovorí Oľga o koreňoch náhradného rodičovstva, ktorému sa venuje jej dcéra Ľudmila. S manželom Pavlom majú svoje tri deti, okrem nich dávajú lásku ako profesionálni náhradní rodičia ďalším. Rodinu, teplo domova a svoje srdcia poskytli na potrebný čas už trinástim deťom s rôznymi osudmi. Niektoré nechala ich matka hneď po narodení iné neboli schopní rodičia vychovávať pre alkohol alebo pre nepriaznivé sociálne pomery.

Ludovít a Oľga sa tak stali aj pre tieto deti našim babkou. „Prijali sme túto rolu hneď a s radosťou, nehovorili sme dcére a zaťovi do ich rozhodnutia. Radi im pomôžeme, vedia čo robia a vedia to robiť. A aj preto vládne v našom dome spokojnosť.“

Aj keď manželov Pazúrikovcov postretli v živote aj ťažšie chvíle a trápenia, nesťažujú sa. Do budúcnosti si prajú hlavne zdravie a Božie požehnanie. A to im prajeme aj my.

Na súťaži predniesli povesti z regiónu

Šimon Lofaj a Krištof Korčuška reprezentovali školu v tohtoročnej súťaži Šaliansky Matko. V okresnom kole získal vo svojej kategórii Šimon druhé a Krištof tretie miesto.

■ Celoslovenská súťaž v prednese slovenských povestí sa koná každoročne už od roku 1991.

Ide o postupovú súťaž – škola, okres, kraj, Slovensko, kde vyššie postupujú iba víťazi.

Vo finále celoslovenskej súťaže boli za ostatných 22 rokov

podbielanské deti už sedemkrát, okrem toho často postupovali aj na krajské kolá. Celú tú dobu sa im trpezlivo venuje Eva Leginusová.

„Ak sa s deťmi pracuje, vždy sa nájde talent,“ hovorí učiteľka. „Práca s textom ma baví.

Snažím sa povesti jemne upraviť, nahradiť niektoré archaizmy súčasnými, aby boli pre dnešné deti zrozumiteľnejšie.“

Tomu, kto má záujem, ponúkne dva-tri texty, deti si vyberú. Často siaha po povestiach Antona Habovštiaka, sú z regiónu. A mnohé z nich nesú posolstvo odvekej pravdy.

Bielopotocký kamenár

Šimon Lofaj si na súťaž vybral povesť Bielopotocký kamenár. Je o majstrovi, ktorý prišiel z cudzích krajín do Oravského Bieleho Potoka vytesávať sochy.

„Darilo sa mu, práca mu išla odruky. A keď sa mu podarilo získať za ženu krásnu dievčinu a mali syna, radosť bolo vidieť aj na jeho sochách,“ opisuje stručne dej povesti Šimon. Po čase však prišiel do dediny mor a žena i syn zomreli. Zosmutnel, no neprestával pracovať. Sochy však boli iné. „Na tvárach jeho sôch nebolo viac vidieť úsmev, iba bôľ.“

Anton Habovštiak v tejto povesti pripomenul aj slovenské príslovie, že čas je najlepší lekár. „Prešli časy a smútok na tvárach Tomášových sôch, čo ostali pri cestách, sa z roka na rok strácal,“ pripomenul prednesom Šimon. „Zotieral ho čas, ako všetko, čo v ľudskom živote bolí a musí mať svoj koniec.“

Ženba Tóna Pacinku

Krištof Korčuška prednášal na súťaži povesť o kováčovi Tónovi Pacinkovi, ktorý zdedil po otcovi šmikňu (kováčska dielňa). V tej dielni bol stále a tetky mu vyčítali, že prečo sa nežení. Keď sa oženil, zase mu vyčítali, že si zle vybral, že namyslená Katrena ho nie je hodná. Kováč Tóno zvalil výber na sv. Antona. Zobral teda do kostola kladivo, že sochu v kostole rozmláti. No kostolník šípil, čo sa bude diať, tak ju vymenil za inú, menšiu sošku.

„Tóno nemal odvahu milú a milú sošku zničiť,“ hovorí o deji povesti Krištof. „Vrátil sa domov, ale Katrena mu stále robila peklo zo života. Tak ho život omrzol, práca ho nebavila, v hlave mu čoraz častejšie mátožila myšlienka skončiť s týmto mizerným životom.“

Ale aj teraz sa ukázal byť slabochom. Vzal si liter silnej domácej slivovice, vyliezol na Červenú skalu, ľahol si do výklenku v stene, vypil pálenku. Dúfal, že sa bude opitý v spánku zo sna obracať, spadne dolu a bude vo všetkom. Nestalo sa.

„Po vytriezvení pozeral do hĺbky a opatrne zliezol dolu. Vrátil sa ku žene a doživotne niesol to jarmo, do ktorého sa sám dobrovoľne zapriahol,“ vysvetlil záver a pointu Krištof.

■ (LV)

Učíme sa

■ Základná škola v Podbieli má v nezávislom, externom porovnávaní škôl dlhodobé dobré výsledky. V aktuálnom školskom roku 2022/2023 je zapojená do viacerých projektov.

■ Projekt KOMPARO je celoslovenské nezávislé testovanie žiakov 4. ročníka z predmetov slovenský jazyk, matematika, prírodoveda a vlastiveda. Systém testuje ich všeobecné študijné predpoklady. Škola tak získava podrobné výsledky žiakov z každého testovaného predmetu a informácie o úspešnosti testovaných žiakov v SR. Výsledkami našich žiakov sa ZŠ Podbiel dlhoročne radí medzi

25 percent najúspešnejších škôl na Slovensku.

■ Projektové vyučovanie Kozmix LAB. Ide o zapojenie všetkých tried do projektov zameraných na rozvoj prírodovednej gramotnosti. Bádateľská povaha projektov, oboznamovanie žiakov s metódami experimentu, pozorovania či zberu dát, vzdelávacie aktivity sú orientované na tímovú spoluprácu, v rámci ktorej žiaci spoločne riešia problémové zadania. Okrem vedomostí sú vzdelávacie aktivity smerované aj k rozvoju kritického myslenia, tvorivosti či prezentačných zručností. Venuje sa aj takým témam ako

kolobeh vody v prírode, Archimedove zázračné stroje, štyri ročné obdobia, detstvo starých rodičov.

■ Naša trieda číta je projekt zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov.

■ Vzdelávacia kampaň Fast Heroes je medzinárodný projekt, ktorého úlohou je zlepšenie povedomia o príznakoch cievnej mozgovej príhody. Prostredníctvom tohto programu sa deti učia, ako si zapamätať tri najdôležitejšie príznaky. Spojili si ich s číslom 112 a tak môžu zachrániť život svojim starým rodičom, s ktorými trávia čas.

■ Projekt Každá kvapka sa počíta sa zameriava na environmentálnu výchovu, v tomto prípade na zber použitého oleja z domácností.

■ Ovocie do škôl je projekt zameraný na zdravú výživu pre žiakov ZŠ aj MŠ.

■ Školský mliečny program napomáha zdravej výžive detí v základnej a materskej škole.

■ Blanka Kontrová

Pytagoriáda

Na okresnom kole matematickej súťaže Pytagoriáda reprezentovali školu traja štvrtáci a štyria tretiaci, ktorí sa najlepšie umiestnili v školskom kole. Zo štvrtákov bol najlepší Tomáš Eliáš, ktorý sa medzi 37 súťažiacimi umiestnil na 17. mieste. Tretiacov súťažilo 33, Ivko Kariský obsadil pekné 3. miesto. (BK)

Pozdrav zo školskej kuchyne: Dobrú chuť

■ Viac ako sto obedov denne pripravuje školská jedáleň pri ZŠ s MŠ v Podbieli. K tomu desiatu a olovrant pre škôlkarov.

„Poteší, keď nám malí strávníci povedia, že sme dobre navarili,“ hovorí vedúca školskej jedálne Alena Žuffová. Stáva sa to.

Všetko je vynovené

V kuchyni pracuje zohraný tím v zložení Andrea Korčuškova ako hlavná kuchárka, Vlasta Bartošová ako pomocná kuchárka a pomáha im Mária Kovalčíková. Tento rok opustila kuchyňu Brigita Klimeková,

ktorá v nej ako hlavná kuchárka pracovala celých 31 rokov. Obec i kolegyne jej ďakujú za spoluprácu a chutné diela pripravované s láskou.

V jedálni sa aktuálne stravuje 35 detí základnej školy, 46 škôlkarov, 13 zamestnancov a sedem dôchodcov.

V ostatnom desaťročí prešla školská kuchyňa, jedáleň, chodby, sociálne zariadenia postupne veľkými zmenami. Okrem vynovenia priestorov dala obec vymeniť pece, pracovné stoly, chladničky, rúry, umývačky, elektrické panvice a všetky potrebné veci na prípravu jedla.

„Za najväčší prínos považujeme nový veľkokapacitný konvektomat,“ hovorí vedúca jedálne. Ide o zariadenie, v ktorom sa pomocou horúceho vzduchu, pary alebo ich kombináciou dá variť, piecť, dusiť, smažiť, grilovať. Zariadenie šetrí prácu, čas a energiu. „Príprava pokrmov v konvektomate nevyžaduje veľa tuku, v jedle ostávajú vitamíny a potrebné minerály.“

Pestrý jedálňiček

Zostava jedálňička a veľkosť porcií sa riadi materiálno-technickými normami a receptúrami pre školské zariadenia. Ministerstvo školstva pri ich ostatnej revízii v roku 2021 doplnilo nové recepty, ale aj nové princípy. Cieľom bolo napríklad obmedziť údeniny, vyprážané jedlá, zvýšiť množstvo používanej zeleniny. „V týždňovom jedálňičku máme aj bezmäsitú a múčnu jedlá, doplníme ovocie, jogurty,“ približuje Alena Žuffová. Prezradila, že v ostatnej dobe deťom akosi prestali chutiť zemiaky, ktoré boli v minulosti pre Oravcov druhým chlebom.

„Ak ich zjedia, tak najviac vo forme kaše. Nechcú príliš ryby. Vždy sa tešia na palacinky a buchty na pare.“

■ Lýdia Vojtaššáková

Baví nás to

Spoznávame kraj, pomáhame, súťažime, bavíme sa. Každoročne sa naša škola venuje aj týmto aktivitám:

- Návštevy detských divadelných a filmových predstavení; aj anglicko-slovenské divadelné predstavenie,
- výchovné koncerty,
- plavecký výcvik žiakov 2. až 4. ročníka,

- preventívne akcie v spolupráci s Policajným zborom, ako napríklad dopravná výchova,
- celoslovenská kampaň Do školy na bicykli,
- slávnosť pri jedličke,
- fašiangový karneval,

- návšteva miestnej knižnice, múzea, rezbára, pestovateľa kaktusov, galérie Márie Medveckej, dreveného gotického kostola v Tvrdošine,
- zbieranie odpadu v okolí školy, modelové aktivity v rámci Dňa zeme,
- príprava programu na Deň matiek, Deň dôchodcov,
- školské kolá súťaží Pytagoriáda, iBobor, Hviezdoslavov Kubín, Šalianský Matko, Slávik Slovenska, výtvarné súťaže s rôznou tematikou, športové súťaže,
- zber použitého oleja v rámci projektu Každá kvapka sa počíta,
- zber papiera, zber pomarančovej kôry,
- koncert žiakov ZŠ v Podbieli,
- koncoročný výlet.

■ Blanka Kontrová

V škole sa stále niečo deje

Umelecký prednes formuje kultúru. Školáci tomu pomáhajú

■ Ivko Karisný bude recitovať aj v krajskom kole Hviezdoslavovho Kubína. Hviezdoslavov Kubín je najstaršou a najprestížnejšou súťažou v umeleckom prednese a vrcholným podujatím, ktoré vytvára a formuje kultúru slovenského národa.

Svoju históriu píše už od roku 1954. Kto by sa s ňou doteraz nestretol? Cesta recitátorov do celoslovenského finále v Dolnom Kubíne vedie od triednych kôl cez školské, okresné a krajské kolo.

Podbielanskí školáci v marci absolvovali triedne kolá, školské i okresné. Z triednych postúpilo do školského kola 23 žiakov.

V kategórii poézie recitovalo 15 žiakov 2. až 4. ročníka.

Porota vybrala na reprezentáciu školy v okresnom kole súťaže Krištofa Korčuška, ktorý skončil na 1. mieste. Druhé miesto obsadil Šimon Lofaj a tretie Emma Surovčíková a Viktória Pekarková.

V kategórii próza recitovalo osem žiakov. Zvítazil a do okresného kola postúpil Ivko Karisný. Druhé miesto patrí Tomášovi Eliášovi a tretie Nikolasi Jurčovi.

V okresnom kole reprezentovali Podbiel víťazi školského kola a darilo sa im.

Ivko Karisný za umelecký prednes v kategórii próza získal 1. miesto a postupuje ďalej. Krištof Korčuška sa v kategórii prednes poézie umiestnil na 3. mieste.

■ Blanka Kontrová

Škola sa už teší na nových prváčikov

■ Milí rodičia, oznamujeme vám, že zápis žiakov do 1. ročníka ZŠ v Podbieli pre školský rok 2023/2024 bude 12. apríla v budove ZŠ v čase od 11.30 h do 15.30 h, prípadne po dohode s riaditeľkou školy v inom termíne.

Rodičia dieťaťa sú povinní prihlásiť dieťa, ktoré dovŕši šesť rokov veku k 31. 8. 2023

a má trvalý pobyt na území Slovenska.

Pred zápisom je potrebné vyplniť elektronickú prihlášku na stránke školy, ktorú vytlačenú a podpísanú obidvoma rodičmi prinesiete na zápis. Ak nemáte možnosť prihlášku vytlačiť, vytlačíme ju v deň zápisu v škole, následne ju podpíšete. ■ (ZŠ)

U knihy je dôležité, či je otvorená, alebo zatvorená

■ Marec ako mesiac knihy si deti v Podbieli pripomenuli nielen návštevou obecnej knižnice, ale aj akciou Burza kníh. Staršie knihy, ktoré už mali doma zatvorené, lebo ich poznali, mohli priniesť, aby ich otvorili aj kamaráti. Mnohé knihy doniesli na akciu aj dospelí.

Priamo na akcii si návštevníci veľa kníh prezreli, do mnohých sa začítali. Veľa pekných si odniesli domov. Stoly boli plné nielen detských kníh, ale aj beletrie či odbornej a náboženskej literatúry.

„Ponúkame ich za dobrovoľ-

ný príspevok, výťažok použijeme na oživenie knižnice,“ vysvetlila Mírka Siteková.

Zároveň deti navštívili obecnú knižnicu, spoznali ako funguje a mohli sa vyplnením prihlášky stať jej čitateľmi.

Dozvedeli sa, že knižky sa dajú požičiavať, ako sa majú v knižnici správať. Mírka Siteková im hovorila o tom, ako knižku v knižnici nájsť a ľahko sa orientovať.

Ak máte doma knihy, ktoré by ste chceli posunúť ďalej, ale zmeškali ste burzu, môžete ich priniesť do knižnice v čase otváracích hodín. ■ (LV)

Pozvánka do obecnej knižnice

Naša obecná knižnica je opäť otvorená. Navštíviť ju môžete vždy vo štvrtok v čase od 15.00 do 17.00 h.

Knihovníčka Beátka sa teší na všetkých čitateľov bez roz-

dielu veku. Pre najmladších čitateľov sú pripravené pravidelné mesačné súťaže. Aktuálne prebieha aprílová: zo všetkých zapísaných členov knižnice vyžrebujeme v štvrtok 4. mája majiteľa hodnotnej knihy. Členský príspevok na celý rok je 3 €.

Peniaze budú použité len na nákup nových kníh. ■ (MS)

Vozový park hasičov doplnil veľký terénny autiak, nazvali ho **drobček**

■ Ján Mačňák ml.

Podbielanskí dobrovoľní hasiči nasledujú posolstvo sv. Floriána, je ich patrónom. Sviatok má 4. mája.

■ Nedá mi, aby som pri tejto príležitosti nenapísal niekoľko slov o činnosti nášho Dobrovoľného hasičského zboru v Podbieli.

V prvom rade musím povedať, že sme naozaj dobrovoľní hasiči. Bez nároku na odmenu sa naši členovia púšťajú do hasenia požiarov u nás, ale aj v okolitých obciach. Vďaka našej pripravenosti a technike sme vždy medzi prvými hasičskými jednotkami, ktoré reagujú na telefonickú výzvu operačného dôstojníka Hasičského a záchranného zboru SR (HaZZ). A nielen požiare hasíme, ale pomáhame aj pri rôznych ťažkých situáciách, či sú to povodne, dopravné nehody alebo spadnuté stromy na ceste. Zapojili sme sa aj do pomoci Ukrajine, predovšetkým organizovaním zbierky ošatenia, potravín, hygienických a kojeneckých potrieb a zdravotníckeho materiálu.

Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí nám v našej práci pomáhajú. Obecnému úradu za finančnú a administratívnu pomoc, všetkým podporovateľom našej organizácie, ale hlavne našim členom a ich rodinám za podporu a trpezlivosť s touto prácou. Toto všetko by sme totiž nemohli robiť bez psychickej pohody, pre ktorú nám naši príbuzní vytvárajú potrebné zázemie. A predovšetkým nám tolerujú, že to robíme zadarmo, na úkor nich a svojho voľného času.

Vo vlastnej réžii

Celú prácu nášho DHZ uľahčuje aj technika, ktorú sa nám v spolupráci s obcou podarilo pre nás zohnať. Bez týchto zásahových vozidiel by boli možnosti našich zásahov obmedzené. A pretože máme v našich radoch veľa šikovných chlapcov,

vieme si všetky rekonštrukcie a úpravy technickej spôsobilosti áut urobiť sami vo vlastnej réžii.

K TATRE 815 vo februári 2020 pribudlo nové vozidlo Iveco Daily, ktoré nahradilo našu staručkú Áviu. Služí predovšetkým na technické výjazdy. Pridelilo nám ho ministerstvo vnútra v rámci projektu, ktorého cieľom bolo zabezpečiť kvalitnejšiu pomoc pri zásahoch dobrovoľných hasičov v prípade požiarov a iných mimoriadnych udalostí.

Hasenie v ťažkom teréne

Výzvou pre nás bola vlastná rekonštrukcia valníka PRA-GA V3S 6 × 6 (rok výroby 1958). Tento tzv. projekt lesný špeciál nám zabral veľa času. Ale od septembra 2020 do mája 2021 vznikol z obyčajného valníka jedinečný hasičský cisternový

lesný špeciál s nádržou v objeme 3500 litrov.

V jeho výbave je okrem iného aj jazierkový systém čerpadiel s jazierkami a genfo vakmi, hadice a svetelný stožiar. Je prispôbený na hasenie požiarov aj v ťažko dostupných terénoch. Niekoľkokrát sme ho už vyskúšali a zaručene plní svoju funkciu hasičského auta.

Nový prírastok

Naším vianočným darčekom z decembra 2022 je vozidlo Praga V3S, ktoré sme si boli prevziať od Záchrannej brigády HaZZ v Malackách. Získali sme ho bezodplatným prevodom ako prebytočný majetok HaZZ. Toto pôvodne vojenské terénne vozidlo je schopné prekonávať aj vodné prekážky až do hĺbky 1,1 metra. Po menších opravách bude slúžiť nášmu DHZ a potrebám obce.

Nateraz posledným členom našej „stajne“ je nový prírastok z januára tohto roka – TATRA 815 8 × 8 VVN. Naši členovia si urobili malý výlet na Záchrannú brigádu HaZZ Humenné a priviezli tohto nového „drobčeka“ do Podbiela. Opäť sa to podarilo bezodplatným prevodom ako prebytočný majetok HaZZ. Ide o valníkový terénny nákladný automobil určený na prepravu osôb a nákladu do maximálnej hmotnosti 12 000 kg, ktorý sa nám po mojej osobnej niekoľkoročnej intervencii a vybavovačkách podarilo konečne dostať do Podbiela. Veľmi sa z neho všetci tešíme. S troškou lásky pod šikovnými rukami našich členov bude znova v plnej kráse slúžiť nám hasičom pri zásahoch, kde je potrebný prevoz s použitím pohonu 8 × 8.

Sme nesmierne hrdí na tento náš vozový park, ktorý nám vďaka podpore a ústretovosti obecného úradu môže závidieť ne jeden hasičský zbor. Každý jeden stroj je iný, jedinečný a pripravený plniť svoj účel. Jedine s takýmto vybavením sme schopní byť nápomocní a hlavne sebestační pri plnení nášho základného hesla Bohu na slávu a pomoc bližnému pod ochranou sv. Floriána.

Všetky rekonštrukcie a úpravy technickej spôsobilosti áut si dokážeme urobiť sami

Koniec zábavám, pochovali basu

„Nastala nám, ľudia, smutná hodina, už nám naša milá basa umrela,“ odrieka vo fašiangovom sprievode postava farára. Nad marami sa skláňajú plačky, znie smutná hudba. „Už ide do hrobu, nechce sa jej žiť, kým ju pochováme, dajte jej vypiť. Zbohom, tu spočívaj, basa premilá, abys na Velkú noc sa nám vzbudila.“

Takýmto tradičným podujatím sa lúčila dedina s obdobím veselosti, plesov a zábav. Symbolické pochovávanie basy patrí k starodávnym zvy-

kom a Podbielania si tradície vážia.

Plačky vo folklórnom pásme stvárňili žienky zo speváckej skupiny Senková, rolu farára si zahral Marián Vlčák, kostolníka Pavol Tmák.

Samotnému pásmu predchádzalo stretnutie všetkých generácií pri hudbe didžeja Vladyxa, ako aj hodovanie pri šiškách. Tie neodmysliteľne patria k predvečeriu Popolcovej stredy, ktorou sa začína pôstne obdobie.

■ Marián Vlčák

Zabíjačkové špeciality doplnil punč

■ Keď domáci, návštevníci obce, či ľudia z okolitých obcí opúšťali akciu, do víťania nového roka 2023 ostávalo pár hodín. V Podbieli bývalo zvykom, ukončiť ten starý akciou Silvestrovská zabíjačka. Organizátori vtedy kúpili prasa, rozporcovali a priamo na pláci pripravili z mäsa špeciality. Pandémia však túto akciu pozastavila.

S čiastočne pozmeneným scenárom sa vlni na konci roka konala akcia opäť, a už aj s novým názvom Silvestrovské hody. Noví organizátori, partia

okolo Branislava Kocoňa, i tentokrát nerobili zabíjačku, ale spracované špeciality a mäso nakúpili priamo od regionálneho výrobcu. „Najrýchlejšie sa minula zabíjačková kapustnica,“ zhodnotili. „Ale chutila aj pečená krkovička, jaternice či klobásky. Samozrejme, nechýbal ani vianočný punč, veď ľudia boli ešte naladení vianočne.“

Na akciu sa prišlo v priebehu dňa pozrieť, najesť, porozprávať či naladiť silvestrovsky zhruba tristo ľudí.

■ Marián Vlčák

Javisko i parket patrili bálu

■ „Už rímsky cisár Caligula hovoril, že ľudia potrebujú nielen chlieb, ale aj hry. Chlieb je robota, no potrebujú sa aj zabaviť,“ hovorí starosta Ján Sitek. Keď v roku 2000 prišiel s myšlienkou obecného plesu, spolupracovníci tomu nedávali veľké šance, skôr ho odhovárali. Veď plesov už bolo v Podbieli habadej. Svoj mali poľovníci, drevári, jedna firma, politická strana, cestári, bol maškarný ples. „Kto príde?“ pýtali sa. Výsledok? Na prvý raz aj tak prišlo viac ako 120 ľudí.

Odvtedy, s výnimkou pandémie, sa reprezentačný ples obce koná dodnes. Tento rok vstúpil už do tretieho desaťročia. „Ľudia potrebujú reprezentačné spoločenské akcie,“ hovorí Ján Sitek.

Ani 21. ročník nesklamal. O dobrú náladu dvoch stoviek plesajúcich hostí sa vizuálnym i hudobným programom postarala tanečná skupina

Harlekýn, speváčka Natália Žuffová. Na tanečný parket kultúrno-športovej haly lákal spevák Marián Vlčák, skupina Formát i Ľudová hudba Juraja Tomadlíka. K príjemnej atmosfére prispelo aj menu od šikovných kuchárov a tombola od štedrých sponzorov.

Obecný ples mal však aj charitatívny rozmer. Organizátori z výťažku venovali 300 eur pre zdravotne znevýhodneného Riška.

■ Marián Vlčák

Deti si zahrli najrôznejšie postavy

■ Usmiate tváre, zaujímavé kostýmy a dobrá nálada. Tak vyzerala fašiangová párty pre všetky deti z dediny. Pookriat však prišli aj rodičia.

Do tanca hral Filip Špulier, pestrý program a súťaže pripravili mládežníci z eRka pod vedením Mirky Sitekovej a bohaté občerstvenie pripravili šikovné mamičky a staré mamy. Na karnevale sa zúčastnilo naozaj veľa zaujímavých masiek. Mnohé deti sa do role postavy, ktorej odev si oblieklo, naozaj aj vžilo.

Tie deti, ktoré sa zapojili do súťaží, si odniesli pekné odmeny. Na záver boli všetky vďaka štedrým sponzorom odmenené sladkým balíčkom.

Detský fašiangový karneval organizovala ZŠ s MŠ v Podbieli v spolupráci s miestnou organizáciou eRko a Združením rodičov školy.

Karneval organizuje škola každoročne, ide už o tradičnú akciu.

Vždy je tematicky zameraný, tohtoročnému domino-

vali zvieratá. Pre deti, ktoré preferujú skôr iné zábavné aktivity ako tanec, boli pripravené rôzne stanovišťa. Na jednom lovili ryby, na druhom priradzovali zvieratám správne stopy, na ďalšom si mohli zvieratá vymalovať, na ďalších ich čakali ďalšie úlohy. Sprievodcov na stanovištiach aj pri tanci im robili veselí „zvierací animátori“: zajac, srnka, húsenica, oslík, včela, sova, gorila a žirafa.

■ Blanka Kontrová

Biela stopa ponúkla zážitky

■ Bežky, vibramky, biela stopa, stúpania, zjazdy, nádherné výhľady na hrebene Západných Tatier i Chočských vrchov, vatry, občerstvenie, dobrá nálada. Už 35 rokov píše svoju históriu zimný prechod Podbielanskou Magurou.

Nepriaznivé počasie síce tentokrát odľúdklo pôvodne plánovaný termín z kalendára, no poslednú februárovú sobotu už boli organizátori opäť pripravení privítať viac ako sto účastníkov tradičného podujatia.

Pre milovníkov zimného športu a pohybu prichystali dve stanovišťa – pri altánku na Petrovke a pri starej poľovníckej chate, kde sa pri vatre mohli posilniť teplým čajom, vareným vínom i chlebom s masťou a cibuľou.

Po športovom výkone si oddýchli v kultúrno-sportovej hale, kde mali okrem občerstvenia a zdieľania zážitkov možnosť vyhrať v pestrej tombole. „Akcia sa vydarila, sme spokojní, že sa všetci vrátili domov zdraví a s peknými spomienkami,“ zhodnotili na záver organizátori.

■ Marián Vlčák

Starosta, poslanci i pracovníci obecného úradu ďakujú všetkým, ktorí venovali svoj čas a energiu organizovaniu akcií. Odviedli dobrú prácu. Poďakovanie patrí aj štedrým sponzorom.

Na Koniarku za chuťovkou

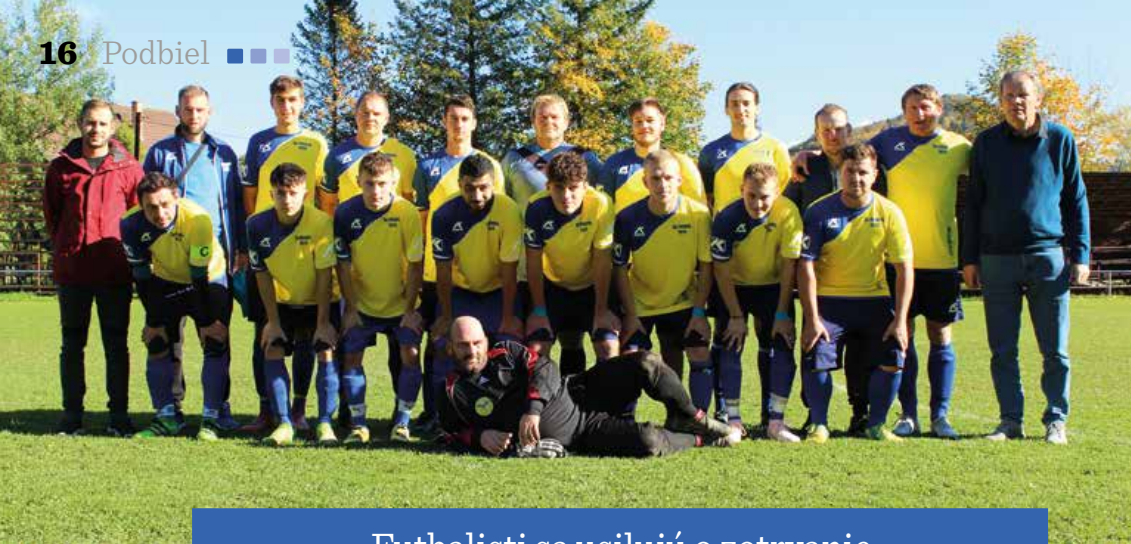
■ K obľúbeným akciám milovníkov zimnej turistiky patrí v obci aj Trojkráľový výstup na Koniarku. Keďže v predchádzajúcich rokoch im zážitok stopla pandémie, tentokrát sa už nedali odradiť ani nepriaznivým počasím.

Viac ako 60 sa ich teda vybralo k bývalej koniarni, ktorá

v minulosti slúžila na ustajnenie koní pracujúcich pri ťažbe dreva. Dnes je urbárskou chatou. Tam si účastníci výstupu pri vatre nielen opiekli prinesené špekáčky či klobásky, ale aj zaspievali vianočné a iné pesničky. Siahli aj po chuťovke – zemiakoch pečených na platni sporáka so slaninou a cibuľkou.

■ Marián Vlčák

Futbalisti sa usilujú o zotrvanie v VII. lige. Taktika? Chceme sa zabaviť futbalom a užiť si s partiou, hovorí tréner

■ Po zimnej prestávke pokračujú futbalové zápasy súťažného ročníka 2022/2023 Oblastného futbalového zväzu Dolný Kubín.

V súťaži dospelých sa našim zatiaľ nedarilo, po jesennej časti sú na spodnej, 14. priečke tabuľky. Tím Futbalového klubu Oravan TJ ŠK Podbiel vedie tréner Filip Kováčik. Jesennú časť hodnotí ako veľmi zlú a smolnú, hráči sa nevyhli zraneniam a iným problémom. Zimnú prestávku preto využili futbalisti na regeneráciu a klub na hľadanie východísk z nepriaznivej situácie. „Naši dorastenci sa vlni

odhlásili zo svojej súťaže, preto sa snažíme pri získavaní ďalších posíl osloviť napríklad dorastencov z Tvrdošína. Oni sa len ťažko dostávajú do tvrdošínskeho mužstva dospelých, pretože tam majú aj zahraničných hráčov.“

Nelichotivé je nielen umiestnenie, ale aj skóre 7:62. V trinástich zápasoch strelili Podbielania len sedem gólov. „Áno, nemáme v bráne stálicu, ale ono to nie je o góloch v našej bránke, ale predovšetkým v súperovej,“ hovorí tréner. „Dôležité sú body, výhry. Chyba nie je len v bran-

károvi. Na ihrisku je ďalších desať hráčov, oni majú strieľať góly a brániť.“

Klubu hrozí zostup, ale nevzdáva sa. Na predposledného mu chýba sedem bodov, na ďalšieho osem. To sa dá dotiahnuť. „Ak nazbierame body, môžeme byť tretí od konca,“ verí Filip Kováčik. Aj keď, nakoniec môže zostupovať do VII. ligy aj viac tímov. Situácia je aj v VIII. lige zložitá, keďže zo súťaže sa v priebehu ročníka odhlásilo niekoľko mužstiev.

V ostatnej dobe kluby, ktoré sa musia zachraňovať v ktorejkoľ-

vek lige, nakupujú a platia hráčov, sťahujú k sebe najlepších. „My také možnosti nemáme. Ale nevzdávame sa. Existujú aj iné faktory, ľudské. Chceli by sme zmeniť hlavne prístup k hráčom, podporiť ich psychiku a motivovať ich. To je niekedy na ihrisku viac ako najdrahší hráč. My sa chceme futbalom baviť a užiť si s partiou.“

Že sa to darí, svedčí aj prvý odohraný zápas. Naši poriadne potrápili vedúce mužstvo súťaže z Klina. Prehrali len o gól, ten dostali dve minúty pred koncom zápasu. ■ Lýdia Vojtaššáková

Kedy kde hráme

■ **26. marca** Podbiel – Klin ■
2. apríla Or. Polhora – Podbiel
 ■ **9. apríla o 15.30 h** Podbiel – Sedem Námestovo ■ **15. apríla o 16.00 h** Leštiny – Podbiel
 ■ **23. apríla o 16.00** Podbiel – Or. Biely Potok ■ **30. apríla o 16.00 h** Pribiš – Podbiel ■
7. mája o 16.30 h Podbiel – Babín ■ **14. mája o 16.30 h** Podbiel – Breza ■ **21. mája o 14.00 h** Brezovica – Podbiel ■ **28. mája o 17.00 h** Podbiel – Hruštín ■ **4. júna o 17.00 h** Zuberec – Podbiel ■ **11. júna o 17.00 h** Podbiel – Novot ■ **18. júna o 17.30 h** Zákamenné – Podbiel

Hrajú pre radosť. Hokejisti ukončili ďalšiu sezónu

■ Hokejový klub Podbiel v sezone 2022/2023 odohral celkovo 19. ročník Oravskej hokejovej ligy internacionálov (OHLI) s konečným umiestnením na ôsmom mieste so ziskom 10 bodov.

V mužstve vládne spokojnosť, že sme sezonu začali, a aj skončili v zostave hráčov, ktorí hrať chceli a hrať im aj bavilo. Teší nás, že bez vážnejších zranení a problémov.

Hráme hokej pre radosť z hry a nie, aby sme si na ľade niečo dokazovali. A nielen pre seba, ale aj pre reprezentáciu našej obce. Veď od roku 2009, kedy sme obnovili tradíciu hokeja v Podbieli, fungujeme nepretržite až dodnes.

Vďaka podpore z obce, vďaka sponzorom a predovšetkým ve-

deniu nášho klubu. Treba povedať, že ambície mužstva boli vyššie ako konečné predposledné miesto v tabuľke. Štvrtý najvyšší počet strelených gólov hlavne od aktívnych krídel, na ktorých hrajú Pavol Kozáčik a Peter Babinský, indikoval lepšie umiestnenie.

Avšak, na druhej strane, vysoký počet obdržaných gólov ukázal, na čom ako mužstvo sme a kde musíme do budúcnosti popracovať. Mrzí nás hlavne strata bodov pri jednogólových prehrách a prehrách po otočení skóre v zápasoch, v ktorých sme v prvej časti zápasu viedli. To nás ale neodradí, sme pripravení pokračovať v súťaži. Všetci sa už teraz tešíme na ďalšiu sezónu.

■ Gabriel Líška

Horný rad zľava: Zdenko Hušený, Gabriel Líška, Peter Babinský, Peter Baňák, Marek Malatinka, Jozef Korčuška, dolný rad zľava: Pavol Kozáčik, Dušan Gallo, Rastislav Petrek, Jozef Kanderka, Slavomír Korčuška (vedľa neho Krištof Korčuška), vpredu brankár Juraj Gracák. Na fotografii chýbajú hráči: Pavol Kašprišin, Juraj Matuch, Ján Juščák, Juraj Cibulák, Jozef Drevenák, Marián Koleják, Juraj Kostelanský, Milan Labuda, Ján Vojtaššák, Július Pazúrik.

